

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **L. V.**, zastoupená Mgr. Evou Schrammovou, advokátkou se sídlem Ruská 75, Praha 2, proti žalovanému: **Celní úřad pro Zlínský kraj**, se sídlem Zarámí 4463, Zlín, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2018, č. j. 62 Af 91/2018 - 16,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Odůvodnění:

[1] Exekučním příkazem ze dne 27. 6. 2018, č. j. 38180-7/2018-640000-42, zahájil žalovaný vůči žalobkyni exekuční řízení. Toto rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 29. 6. 2018 (viz kopie doručanky na č. l. 14 soudního spisu). Uvedený exekuční příkaz obsahuje poučení, že proti němu „nelze uplatnit opravné prostředky (§ 178 odst. 4 daňového řádu)“ a dále, že lze proti němu „podat u správce daně, který exekuční příkaz vydal, námitku dle § 159 odst. 1 daňového řádu“.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 18. 9. 2018 žalobu (poštou), kterou Krajský soud v Brně (dále jen „*krajský soud*“) usnesením ze dne 7. 11. 2018, č. j. 62 Af 91/2018 - 16, odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Krajský soud shledal, že žaloba byla podána po uplynutí dvouměsíční lhůty

od doručení napadeného rozhodnutí (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), tedy opožděně. Zmeškání lhůty přitom nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

[3] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, kterou opírá o důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. [stěžovatelka mylně uvádí § 102 odst. 1 písm. a) s. ř. s. – pozn. soudu]. Stěžovatelka namítá, že krajský soud odmítl její žalobu nezákonně, jelikož exekuční příkaz neobsahoval poučení o možnosti podání žaloby dle § 65 s. ř. s.; lhůta pro podání žaloby proti exekučnímu příkazu tak neběží, a žaloba proto není opožděná. Stěžovatelka dále uvádí, že absence poučení o možnosti podat žalobu porušuje její ústavní právo na soudní ochranu podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod a odporuje jejímu čl. 4 odst. 4, jelikož vede ke ztrátě právní ochrany stěžovatelky.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 4. 12. 2007, č. j. 4 Ads 5/2007 - 64, ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Afs 131/2015 - 32, a ze dne 18. 1. 2016, č. j. 5 Afs 106/2015 - 26) uvádí, že krajský soud postupoval správně, pokud odmítl žalobu jako opožděnou. Podle § 102 odst. 1 písm. f) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“), se totiž poučovací povinnost vztahuje pouze na odvolání, a nikoliv na jiné opravné prostředky.

[5] Stěžovatelka reagovala na vyjádření žalovaného replikou. Zde uvádí, že závěry judikatury, na kterou odkázal ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný, jsou mylné, neboť jsou v rozporu s právem stěžovatelky na soudní ochranu. K zachování práva na soudní ochranu slouží také poučovací povinnost orgánů státní moci o opravných prostředcích.

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[7] Úvodem je třeba konstatovat, že z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě, kdy je kasační stížností napadené usnesení o odmítnutí návrhu, lze kasační stížnost podat pouze z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním (viz například rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS; rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nesprávné označení důvodu v kasační stížnosti ovšem nebrání jejímu meritornímu projednání, neboť právní subsumpce kasační argumentace pod konkrétní literu § 103 odst. s. ř. s. je věcí právního hodnocení Nejvyššího správního soudu.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že skutkově i právně prakticky totožnou věcí mezi týmiž účastníky se Nejvyšší správní soud již zabýval v rozsudcích ze dne 27. 2. 2019, č. j. 2 Afs 383/2018 - 43 (dále jen „rozsudek druhého senátu“), a ze dne 16. 12. 2019, č. j. 3 Afs 169/2018 - 52. V posledně zmiňovaném rozsudku Nejvyšší správní soud převzal argumentaci obsaženou v rozsudku druhého senátu. Z důvodu značné podobnosti mezi judikovanými případy (včetně podobné kasační argumentace a odůvodnění napadených usnesení) a nyní projednávanou věcí, Nejvyšší správní soud vychází ze závěrů shora

pokračování

citovaných rozsudků (s nimiž se ztotožňuje) také v nyní projednávané věci. Od závěrů judikovaných případů pak neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[10] Stěžejní otázkou je, zda byl v exekučním příkazu žalovaný povinen poučit žalobkyni o možnosti podat proti němu žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s., a o zákonné lhůtě k jejímu podání. Stěžovatelka se mylí, že žalovaný pochybil, pokud takové poučení v exekučním příkazu neuvedl.

[11] K tomu lze uvést, že v rozsudku druhého senátu setrval kasační soud na právním názoru, že poučovací povinnost podle § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu se vztahuje pouze na řádné opravné prostředky, nikoli na mimořádné opravné prostředky, a ani na žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s. Tento závěr je dostatečně podepřen rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu (srovnej například rozsudky ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Afs 131/2015 - 32, či ze dne 18. 1. 2016, č. j. 5 Afs 106/2015 - 26). Ke stejnému závěru dospěl také Ústavní soud, který se zabýval obdobnou otázkou v usnesení ze dne 29. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 650/05 (dostupné na <https://nalus.usoud.cz>). Ústavní soud zde aproboval právní názor Městského soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu (vyjádřeného v rozsudku ze dne 7. 9. 2005, č. j. 1 Azs 14/2005 - 29), že absenci poučení o možnosti podat správní žalobu nelze považovat za formální vadu rozhodnutí správního orgánu, která by mohla mít vliv na délku nebo běh lhůty pro podání správní žaloby (v podrobnostech viz bod [9] rozsudku druhého senátu).

[12] Stejný závěr, tedy že poučovací povinnost se vztahuje toliko na odvolání, vyplývá ostatně také z § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu. Toto ustanovení výslovně uvádí, že *rozhodnutí obsahuje poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku*.

[13] Lze tedy shrnout, že poučovací povinnost se v řízení vedeném v procesním režimu daňového řádu váže pouze k možnosti podat odvolání (jako řádnému opravnému prostředku), což potvrzuje i shora citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu. Lze tak uzavřít, že krajský soud při úvaze o rozsahu poučovací povinnosti žalovaného a počátku běhu lhůty pro podání žaloby proti exekučnímu příkazu nepochybil. Žalobu stěžovatelky proto odmítl jako opožděnou v souladu se zákonem.

[14] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. naplněn není a kasační stížnost tak není důvodná. Za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto rozsudkem zamítl.

[15] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka, žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu